

Læreplan stryk

BJERGSTED.NO
KULTURPARK

Om Stavanger kulturskole

Stavanger kulturskole er en offentlig skole som skal gi undervisningstilbud fortrinnsvis til aldersgruppen 0 -19 år bosatt i Stavanger kommune.

Som elev ved Stavanger kulturskole skal den enkelte få et tilbud som preges av:

Glede – Opplevelse – Fellesskap

I kulturskolen skal elevenes læring gi mestringsglede og trivsel.

Læringsarbeidet skal utvikle elevenes ferdigheter og allmenndannelse.

Skolen har tydelige og trygge lærere med fokus på pedagogisk utviklingsarbeid og kvalitet.

Stavanger kulturskole preges av velvilje, tillit og gjensidig respekt.

Pedagogisk plattform

Kulturskolen vil gjennom sin virksomhet først gi elevene mulighet til å **oppdage** de kunstneriske uttrykksmidlene. Deretter vil vi gi dem muligheten til å **mestre** disse virkemidlene godt nok til å ta dem i bruk. Sist, men ikke minst, vil kulturskolen gjøre det mulig for sine elever å bruke tilegnede ferdigheter til egen **skapende** virksomhet. Gjennom sin virksomhet legger kulturskolen til rette for at elevene skal kunne få opplevelser og innsikt som kan gi varig kunnskap.

Skolen legger til rette for at den enkelte elev, gjennom sitt arbeid med kulturelle aktiviteter, skal få en positiv personlig utvikling gjennom individuelle og kollektive aktiviteter. Den enkelte elevs forutsetninger og behov vil bli forsøkt avdekket i målsettingssamtaler mellom lærer og elev.

Om læreplanen

Læreplanen beskriver innhold og mål for undervisningen ved Stavanger kulturskole. Stavanger kulturskole er til for våre elever og det er elevens vekst og utvikling som er ledetråden i opplæringen.

Læreplanen må ses i sammenheng med rammeplan for kulturskoler , service erklæring, elevreglement og kvalitetsplan for Stavanger kulturskole.

Planen setter mål for de ulike stadiene i et undervisningsforløp, men hvor lenge den enkelte elev bruker på de ulike stadiene er ikke tidsbestemt.

Stavanger kulturskole erkjenner at utvikling innenfor kunstoffagene er individuelt og utvikling vil være høyst ulikt fra elev til elev.

Skolen har ingen eksamen eller prøver som avgjør om elever får fortsette på kulturskolen, men skolen forventer at den enkelte elev følger opp undervisningen og er forberedt til timene.

Målsettingssamtaler

Kulturskolens læreplaner skal være et utgangspunkt for de årlige målsettingssamtalene mellom lærer og elev.

Disse samtalene gjennomføres i undervisningstiden og elev og lærer skal sammen komme fram til hva som skal være målene for skoleåret utfra det nivået den enkelte elev befinner seg på.

Målsettingssamtalene daner grunnlag for den enkelte elevs årsplan som legges på elevkortet og sendes foresatte på e-post. I fag hvor undervisningen er organisert i grupper gjennomføres samtalen med hele gruppen og det lages en årsplan for gruppen.

Underveisvurdering (vurdering for læring)

Elevene vil få tilbakemeldinger undervis i prosessen som skal støtte oppunder videre læring. Målet med underveisvurderingen er å en tilbakemelding på utvikling og hvordan den enkelte elev kan utvikle seg videre.

Evaluering (vurdering av læring)

I slutten av hvert skoleår vil den enkelte lærer lage en skriftlig tilbakemelding for hver elev/gruppe. Evalueringen vil ta utgangspunkt i målsettingssamtalen og hvor den enkelte elev befinner seg i opplæringsforløpet. Tilbakemeldingen legges på elevkortet og kopi sendes foresatte.

o Egenøving

For å oppleve mestring er det viktig at eleven innarbeider gode øverutiner fra første dag. Dette vil øke mestringsfølelsen og vil bidra til at den enkelte vil synes det er kjekt å spille, i dette arbeidet er foresatte en viktig ressurs for at eleven innarbeider gode rutiner. Læreren vil hjelpe eleven med å legge opp øverutiner som er tilpasset det enkelte instrument.

Etter hvert som eleven øker nivået på instrumentet må også øvingsmengden økes for å fortsette utviklingen.

Kulturskolen har laget følgende generelle anbefaling når det gjelder øvingsmengde:

Fase 1: Minst 15 minutter per dag

Fase 2: Minst 20 minutter per dag

Fase 3: Minst 30 minutter per

Organisering av undervisningen:

- ✚ Enkeltundervisning
- ✚ Gruppeundervisning
- ✚ Orkester
- ✚ Seminar/prosjekter/workshops
- ✚ Konserter

Fase 1

INDIVIDUELL OPPLÆRING

Hva skal læres:

- god holdning og grunnleggende teknikk
- detaché og staccatostrøk
- spill i forskjellige dynamikker
- skala i en oktav i grep 1
- å lytte og intonere både til eget og andres spill
- gehør/hermespill
- innføring i grunnleggende notelesing (noteverdier: hel-, halv, firedels-, åttedels- og sekstendelsnoter, evt. samme pauseverdier og alle toner som kan spilles i 1. posisjon på instrumentet).
- instrumentets deler og hvordan ta godt vare på instrumentet
- gode øverutiner

HVORFOR SKAL DET LÆRES:

- på nybegynnernivået legges grunnen for videre instrumentale ferdigheter. For å oppnå et godt resultat i fremtiden er det viktig at de grunnleggende ferdighetene er på plass.
- innføring i notelesing bør læres for å enklere klare å forstå og lese et notebilde når mer inngående notelesing kreves i fremtiden. Notelesing gjør det også enklere for elevene å huske stykker og sanger når de skal øves på hjemme.

HVORDAN SKAL DET LÆRES:

- møte engasjerte instrumentallærere ukentlig
- gode øverutiner hjemme (evt. med hjelp av foreldre for de yngste)
- høre på musikk

HVILKEN MOTIVASJON SKAL LIGGE TIL GRUNN\:

- gleden ved å beherske et instrument og oppleve en utvikling

EKSEMPLER PÅ REPERTOAR:

-kjente (barne-)sanger, tradisjonell klassisk musikk i forenklet utgave, folkemusikk
På nybegynnernivå får elevene tilbud om samspill prosjektvis.

Hva skal læres:

-samspillglede

-lytting og å "spille på likt" med andre

-notelære: lese og forstå de vanligste/mest brukte noteverdier og rytmer

-intonasjon

-dynamikk og klang

-å spille med forskjellige uttrykk/karakter

Hvorfor skal det læres:

For å forberede elevene til å begynne i et av kulturskolens orkestre. For å få forståelse for samspill

og samhandling og for å gi spilleglede.

Hvordan skal det læres:

-nybegynnere får lære enkle sanger på de individuelle timene sammen med sin egen instrumentallærer og settes siden sammen i grupper som spiller sammen.

-rytmeøvelser

-intonasjonsøvelser

Hvilken motivasjon skal ligge til grunn i den enkelte fase:

-ønsket om å skape noe sammen med andre; mulighet for mange konsertopptredener i trygge

rammer

-sosial tilhørighet

Hva forventes det av den enkelte elev når det gjelder egeninnsats:

-elevne må hjemme øve på sangene som blir tildelt av den egne instrumentallæreren foran hvert prosjekt.

Eksempel på repertoar:

-kjente (barne-)sanger, tradisjonell klassisk musikk i forenklet utgave, folkemusikk

Individuell (mellomnivå)

Juniororkester (mellomnivå)

Hva skal læres

- å bli kjent med hverandre
- orkesterdisiplin
- bli kjent med dirigentrollen
- god holdning
- grunnleggende prinsipper for notelære, med utgangspunkt i D-durskalaen
- å kunne spille utenat
- god intonasjon og klang
- dynamikk, frasering
- å spille med forskjellig uttrykk/karakter

Hvorfor skal det læres:

- å bli kjent med hverandre: For å skape trygghet og tilhørighet
- orkesterdisiplin og bli kjent med dirigentrollen: For å kunne fungere godt i samspill med andre
- god holdning: For å oppnå gode tekniske resultater så tidlig som mulig
- grunnleggende prinsipper for notelære: For lettere å mestre notelesing i årene som kommer
- å kunne spille utenat: For å frigjøre seg fra noter, for lettere å spille fra hjertet til instrument, uten å måtte la musikken gå via øynene, for lettere å finne inn til musikkens dypere mening, for lettere å kunne leke, improvisere og å utforske og komponere
- god intonasjon, klang, dynamikk, frasering, å spille med forskjellig uttrykk/karakter: For best mulig å kunne skape et enhetlig uttrykk

Hvordan skal det læres:

- å bli kjent med hverandre: Aktiviteter som går på å bli godt kjent med hverandre
- orkesterdisiplin: Øvelser som går på å kunne innordne seg i samspill med andre
- dirigentrollen: Øvelser som går på å fokusere på den som leder orkesteret
- god holdning: Lekbetonte holdningsøvelser
- grunnleggende prinsipper for notelære: Oppgaver
- å spille utenat: Hermespile, øve med lærer og hjemme, lytte til CD/YouTube mm
- god intonasjon og klang: Bue- og intonasjonsøvelser, lytte til hverandre, gå på konserter mm

-god intonasjon, klang, dynamikk, frasering, å spille med forskjellig uttrykk/karakter:
Øvelser som fremmer dette

Hvilken motivasjon skal ligge til grunn i den enkelte fase

-ønsket om å skape noe sammen med andre; muligheter for konsertopptredener i trygge rammer
-sosial tilhørighet

Hva forventes det av den enkelte elev når det gjelder egeninnsats

-elevene må hjemme legge ned noe øving mellom hver tuttiøvelse
-elevene må også etter behov bruke tid sammen med spillelærer for å løse individuelle utfordringer
-elevene må til en viss grad få velge stemmer selv, alt etter hvor mye de ønsker å øve, dette som et forsøk på å møte hver enkelt på det nivået de er

Eksempel på repertoar

-tradisjonell klassisk musikk, folkemusikk, populærmusikk

FAGPLAN ØVRE MELLOMNIVÅ

INDIVIDUELL OPPLÆRING

Hva skal læres:

- repertoaret utvikles
- fokus på gode øveteknikker/metoder; eleven skal utvikle evnen til å være kritisk/analyserende til eget spill, og dermed i større grad kunne øve konstruktivt og godt på egenhånd
- posisjonsspill
- enkle øvelser/etyder med fokus på en konkret problemstilling
- gjennomgående (kontinuerlig) fokus på teori/notelesing
- musikkhistorie
- stemme instrumentet selv

Hvorfor skal det læres:

- eleven trenger på dette nivået å styrke ferdighetene/evnene og å stimulere interessen/nysgjerrigheten for å kunne ta steget opp i viderekomment nivå
- teori- og historiekunnskap skal øke elevens evne til å skape forskjellige uttrykk i spillet

Hvordan skal det læres:

- møte engasjerte instrumental- og orkesterlærere ukentlig
- bruke f.eks. som øvingsmetode muligheten som er på mobiltelefoner til å ta opp eget spill
- bruke nedlasting av stemmeapper på mobiltelefon som hjelpemiddel i forhold til stemming av instrumentet

Hvilken motivasjon skal ligge til grunn i den enkelte fase:

- gleden ved å beherske et instrument og oppleve en utvikling

Hva forventes av den enkelte elev når det gjelder egeninnsats:

- det forventes at eleven øver jevnlig hjemme og er forberedt til hver enkelt time; hver enkelt elev avtaler dette med sin lærer

Eksempler på repertoar:

- tradisjonell klassisk musikk, folkemusikk, populærmusikk, filmmusikk

På øvre mellomnivå deltar elevene i Stavanger Unge Strykere.

Hva skal læres:

- orkesterdisiplin
- oppvarming med diverse skalaer
- puls vs rytme
- notelære: lese og forstå de vanligste/mest brukte noteverdier og rytmer
- intonasjon
- dynamikk, frasering og klang
- å spille med forskjellige uttrykk/karakter
- bevisstgjøring av notematerialet; tittel, komponist, tempobetegnelse, toneart, taktart, italienske musikkuttrykk som sier noe om utførelse
- forstå betydningen av løse fortegn
- bli kjent med dirigentrollen

Hvorfor skal det læres:

- orkesterspill dreier seg veldig mye om samhandling og kollektive prestasjoner; derfor viktig at alle elevene har en så felles platform og forståelse som mulig av hva orkesterspill innebærer, og hvordan en best mulig kan skape et enhetlig uttrykk

Hvordan skal det læres:

- diverse skalaer spilles med forskjellige rytmer, i kanon, med polyrytmikk etc.
- rotasjon mellom og i grupper, der det er mulig, for å forstå viktigheten av alle stemmene
- alle skal lære de enkleste takteringsfigurene, og få prøve seg foran orkesteret i dirigentrollen
- kontinuerlig bevisstgjøring av teori, som f.eks. å bruke quiz som en humørfyllt måte å teste kunnskap på
- intonasjonsøvelser
- utvikle klangnyanser ved fysisk å utforske forskjellige måter å bruke buen på
- gjennom billedbruk utvikle forståelsen for forskjellige uttrykk og karakterer

Hvilken motivasjon skal ligge til grunn i den enkelte fase:

- ønsket om å skape noe sammen med andre; mulighet for mange konsertopptredener i trygge rammer
- sosial tilhørighet

Hva forventes det av den enkelte elev når det gjelder egeninnsats:

- elevene må hjemme legge ned noe øving mellom hver tuttiøvelse; elevene må også etter behov bruke tid sammen med spillelærer for å løse individuelle utfordringer

Eksempel på repertoar:

-tradisjonell klassisk musikk, folkemusikk, populærmusikk, filmmusikk

Fagplan viderekommet nivå

1. Hva skal læres:

- Repertoaret utvikles. Musikk fra 5 århundre introduseres i undervisningen for å gjøre elevene godt kjent med vårt rike kulturarv.
- Avanserte tekniske studier introduseres. 3 oktav skalaer og treklanger, standard etyder og øvelser utgjør en naturlig del av undervisningen.
- Tilbud om teori undervisning. Hørelære og rytmelære tilbys som ekstra undervisning.
- Bevisstgjøring av repertoaret; kjennskap til vår kulturhistorie og de ulike epokers karakter og uttrykk i musikk, litteratur og kunst.

2. Hvorfor skal det læres:

- For å styrke hver enkelt elevs kunnskap, forståelse og opplevelse av å ta del i en pågående kulturell tradisjon som strekker seg tilbake til antikken. En tradisjon bygget på den enkeltes kreative evner, som i dette programmet bevisstgjøres og bygges videre på, for å styrke hver elevs selvfølelse og kreativitet.

3. Hvordan skal det læres:

- Engasjerte instrumental lærere tilbyr individuelt utformede læreplaner for hver enkelt elev, i samråd med elev og foresatte. Skolen tilbyr elevene ulike årlige prosjekt knyttet til instrumental- så vel som orkester virksomheten.

4. Hvilken motivasjon skal ligge til grunn i den enkelte fase:

- Formidle trygghet og sosial tilhørighet i undervisning situasjonen og gi mulighet for konsertopptreden innenfor trygge rammer. Formidling av en sterk tilhørighet til vårt kulturarv.

5. Hva forventes av den enkelte elev når det gjelder egeninnsats:

- Det forventes at elever øver jevnlig hjemme og er forberedt til hver enkelt time. Hver enkelt elev avtaler dette med sin lærer.

6. Eksempel på repertoar:

- Tradisjonell klassisk musikk for stryker instrument fra 5 århundre, folkemusikk, populærmusikk, filmmusikk m.m.

7. Utstyr og alder:

- Elever på dette nivå må holde seg selv med instrument og strenger. Kulturskolens lærere kan hjelpe til ved valg av instrument. Kulturskolen disponerer et begrenset antall instrument i full størrelse til utleie ved spesielle tilfeller. Elever kjøper de noter læreren ønsker benytte i undervisningen.